

Türkçe çevirilerde yaklaşık 15 kez geçen “cariye” kelimesinin izini sürmeye devam ediyorum. Bu yazıda Nisa Suresi 36. ayet ve Müminun Suresi 6. ayeti inceleyeceğim. Konuyu Me’aric 30 ile bitireceğiz.

Öncelikle 4/36 :

NİSA 36. Allah’a ibadet edin ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaş, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlar (köle, cariye, hizmetçi ve benzerlerine) iyi davranın; Allah kendini beğenen ve daima böbürlenip duran kimseyi sevmez. (Diyaret Vakfı Çevirisi)

NİSA 36. Yalnız Allah’a ibadet edip O’na hiçbir şeyi şerik yapmayın. Anneye, babaya, akrabalara, yetimlere, fakirlere, yakın komşulara, uzak komşulara, yol arkadaşına, garip ve yolculara, ellerinizin altındaki (köle, cariye, hizmetçi, işçi) lere de güzel muamele edin. Bilin ki Allah kendini beğenen ve övünüp duran kimseleri sevmez. (Suat Yıldırım çevirisi)

NİSA 36. Allah’a ibadet edin ve O’na hiç bir şeyi ortak koşmayın. Anne-babaya, yakın akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaş, yolda kalmışa ve sağ ellerinizin malik olduklarına güzellikle davranın. Çünkü, Allah, her büyüklük taslayıp böbürleneni sevmez.

Önceki yazılarda Kur’an’da cariye kelimesinin hiç geçmediğini, çevirmenlerin “yeminlerinizin/anlaşmalarınızın hak sahibi olduklarına” ya da “sağ ellerinizin malik olduklarına” şeklinde çevirmek yerine büyük ekseriyetle buna “cariye” anlamı yüklediklerini belirtmişim.

Peki hiç düşündünüz mü, Allah neden hiç bir zaman doğrudan “cariye” diye bir kelime kullanmamış da vemâ meleket eymânukum demiş olabilir? Peki neden Allah’ın hiç kullanmadığı bir kelime olan “cariye” kelimesi ısrarla ekseri çevirmenler tarafından kullanmış?

Hemen 23. Sureye bir bakalım:

MÜMİNUN 1. Gerçekten müminler kurtuluşa ermiştir;

MÜMİNUN 2. Onlar ki, namazlarında huşû içindedirler;

MÜMİNUN 3. Onlar ki, boş ve yararsız şeylerden yüz çevirirler;

MÜMİNUN 4. Onlar ki, zekâtı verirler;

MÜMİNUN 5. Ve onlar ki, iffetlerini korurlar;

MÜMİNUN 6. Ancak eşleri ve ellerinin sahip olduğu (câriyeleri) hariç. (Bunlarla ilişkilerden dolayı) kınanmış değillerdir. (İllâ ‘alâ ezvâcihim evmâ meleket eymânuhum fe-innehum ğayru melûmîn)

Ayet kimlerden bahsediyor? Müminlerden... Erkek veya dişi ayrımı var mı? Yok.. Devamında

kimden bahsediyor, yine müminlerden.. Tabi bazı çevirmenlere göre bu 6. ayette son buluyor, Allah'ın bu ayette sadece erkeklerden bahsetmiş olabileceğini düşünmüşler ki, onlar sadece eşleri ve cariyeleriyle istedikleri gibi cinsel ilişkiye girebilirler gibi bir anlam vermişler... Peki ayet 1,2,3,4,5 de olduğu gibi erkek veya kadın ayrımı yapmaksızın yine müminlerden bahsetmeye devam ediyorsa ne olacak? O zaman kadınlar da erkek köleleriyle istedikleri kadar cinsel ilişkiye girebilir gibi bir anlam çıkacak...

Edit 24.04.2014: Ayette geçen "eymnuhum" ifadesine göre hitap erkekleredir diyecekler için güzel bir yazı : [Link](#)

Tekrar tekrar ifade ettiğim gibi Arapça bilmiyorum ama orjinalinden Kuran okumasını biliyorum ve kelimeleri, harfleri tanıyorum.. Çevirilerde "İllâ 'al ezvâcihim ev m meleket eymnuhum fe-innehum ğayru melûmîn" da kırmızıya boyadığım bağlaç "yahut"/"veya" olarak anlamlandırılmış.

Ancak zevceleri veya sağ ellerinin mlik olduğu cariyeleri müstesna. Çünkü onlar, (bu halde) kınanılmış değildirler. (Ömer Nasuhi Bilmen evirisi)
Hemen telefon açtım, Arapça bilen ilahiyat mezunu birisine, konudanhi behsetmeden genel olarak sordum:

-Ya bu Arapça'da "ev" ifadesi veya'dan başka anlamlara gelebilir mi?

-Tabi, kullanılan file, cümlenin gelişine göre değişik anlamlar verdiği de oluyor

-Teşekkür ederim.

Sonra bir eviri gördüm ki, şükür dedim en azından benim düşündüğüm gibi eviren birisi de varmış dedim.

Eşleri -yani, (evlilik yoluyla) meşru olarak sahip oldukları insanlar- dışında (kimsede arzularına doyum aramazlar): Çünkü onlar (eşleriyle olan ilişkilerinden dolayı) kınanmazlar (Muhammet Esed evirisi)

4/36 'ya geri dönelim:

Ayette iyi davranacaklarımız arasında ana-baba, akraba, yetimler, yoksullar, yakın komşu, uzak komşu, yakın arkadaş, yolcu... sayılmış da aaa eşimiz ve çocuklarımız unutulmuş. Sakın “vemâ meleket eymânukum” onlar olmasın? Yok canım cariyedir onlar cariyeye...

O zaman 23/6 öncesi ayetlerde bariz bir şekilde hem kadın hem erkeklerden bahsedildiğine göre.... Birisini tercih ediniz: Ya kadınlar da erkek kölelerle istediği kadar ilişkiye girecek ya da nihaklı/sözleşmeli eşimiz dışında kimseyle cinsel ilişkiye girmeyeceğiz...

Sonuç olarak “vemâ meleket eymânukum” ifadesinin motomot bir kelimeye izafe edilecek şekilde çevrilemeyeceğini ve bir sözleşme-akit-yemin durumu altında olma durumunu ifade ettiğini, bunun bütünsel mantık içerisinde çelişkisiz bir şekilde ele alındıktan sonra, kurulan o mantığın dışına çıkmamak kaydıyla, ayeti kendi özeli içinde çevirmek gerektiğini anlamış bulunuyorum. Yani duruma göre “vemâ meleket eymânukum” kişinin nikahlı eşi, ailesi, evinde kalan bir misafir, evdeki sözleşmeli çalışan, eski zamanlarda savaş esiri olarak alınmış kişi ya da köleliğin kalkmadığı zamanlarda hakikaten kadın veya erkek köle olabiliyor. Ama “vemâ meleket eymânukum”ü kendisiyle özgürce cinsel ilişkiye girilebilecek kadın köle olarak çevirmek bu bütünsel mantıkta “asla” yapılamayacak olanı...

23/6 ile birebir aynı olan bir ayet daha var : Mearic 30..

Şu tabloya dikkat buyurun: Yorum sizin...

Mü'minûn / 6

Yaşar Nuri Öztürk

Abdullah Parlıyan

İllâ 'alâ ezvâcihim ev mâ
meleket eymânukum fe-
innehum ğayru melûmîn
Eşleri yahut akitleri
aracılığıyla sahip
bulundukları müstesnadır. Bu
durumda kınanmış değillerdir
onlar.
Ancak eşleri ve sahip olduğu
cariyeler hariç, bunlarla olan
ilişkilerinden dolayı
kınanmazlar.

Me'âric / 30

İllâ 'alâ ezvâcihim ev mâ
meleket eymânukum fe-
innehum ğayru melûmîn

Ancak onlar, eşleriyle,
akitlerinin sahip olduğu
şeyler konusunda
kınanamazlar.

Ancak eşleri yani nikah
yoluyla ve meşru şekilde
sahip olduğu ayrı... O zaman
onlar kınanmazlar.

Bu yazı da konu ile ilgili :

- [İslam'da yetim kızlar ve cariyeler ile evlilik...](#)

- ["ma meleket eymanukum" un kapsamı üzerine...](#)

- [Nur Suresi Ayet 58 ve 59 çerçevesinde İslam'da cariye konusuna devam...](#)

- [Kuran çevirileri arasındaki farklılıkları inceleyerek çözüme gitme : Bakara 221 ve](#)

[cariye meselesi](#)

[Kur'an Çevirilerinde Cariye](#)